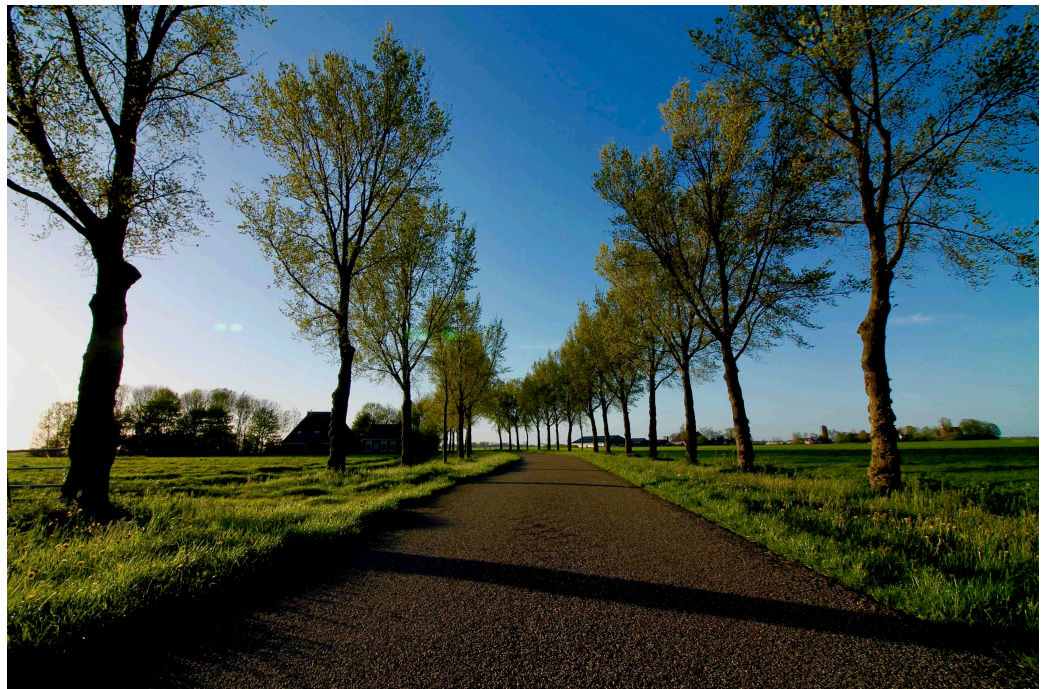

DORPSVISIE RAARD, BOARNWERT, FOUDGUM

Versie februari
2019

Dorpsvisie Raard, Boarnwert en Foudgum

VOORWOORD

Voor u ligt de dorpsvisie van Raard, Boarnwert en Foudgum. In deze visie beschrijven we de onderwerpen die u als inwoner belangrijk vindt. Deze onderwerpen zijn aangedragen tijdens de jaarvergaderingen van Dorpsbelang, het houden van keukentafelgesprekken en bij het invullen van de dorpsenquête.

Op de jaarvergadering van Dorpsbelang in 2016 hebben we met zogenaamde 'woordwolken' benoemd wat er in onze dorpen leeft. Aan de hand van deze thema's zijn er keukentafelgesprekken gevoerd met verschillende inwoners. Daarna is er een enquête gehouden in alle dorpen. Aan de hand van de resultaten uit de enquête is de eerste versie van de dorpsvisie geschreven. Door bestuurswisselingen, andere inzichten en gebeurtenissen in de samenleving hebben we de eerste versie getransformeerd tot het stuk wat nu voor u ligt.

Wat gaat dorpsbelang met deze visie doen?

Ten eerste willen we datgene wat goed is in onze dorpen behouden: saamhorigheid, veiligheid, gevoel van vrijheid, ruimte en rust. Het dorpshuis en de basisschool als middelpunt van onze gemeenschap. Ten tweede het aanpakken van zaken die beter kunnen of extra aandacht verdienen. Kwesties als: duurzaamheid, vrijwilligers, mienskip, omgeving en snel internet.

Dorpsbelang bedankt alle betrokkenen die een bijdrage hebben geleverd aan het samenstellen van deze dorpsvisie.

In de enquête gaven de inwoners van Raard eo, onze dorpen gemiddeld het cijfer 7,8. Een ruime voldoende dus. Wij hopen dat we samen met u, als inwoners van Raard eo, dit cijfer kunnen behouden of opkrikken naar een 8 of hoger in 2030?

Betty van der Veen

Voorzitter Dorpsbelang Raard eo

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1. Beschrijving van de dorpen	3
Hoofdstuk 2. Wat kenmerkt volgens de inwoners onze dorpen	4
Hoofdstuk 3. Duurzaamheid	5
Hoofdstuk 4. Thema Activiteiten & vrijwilligers	6
Hoofdstuk 5. Mienskip	7
Hoofdstuk 6. Omgeving	8
Hoofdstuk 7. Thema snel internet	9
Samenvattend: Plan van aanpak	10
Verwijzingen naar bijbehorende documenten	11

HOOFDSTUK 1. BESCHRIJVING VAN DE DORPEN

Raard, Boarnwert en Foudgum vormen samen een hechte gemeenschap. De 3 dorpen in het noorden van Fryslân, in de gemeente Noardeast Fryslan, delen een school, dorpshuis, kerk en verenigingsleven. Foudgum behoort qua dorpsbelang bij Brantgum en Waaxens, maar een deel van de inwoners van Foudgum zijn zeer verbonden (door bijvoorbeeld school, dorpshuis en kerk) met Raard en Boarnwert. Hierdoor hoort Foudgum er gewoon bij in deze visie.

Raard is een terpdorp. De terp waar het oude dorp op staat is deels afgegraven, dit kan men aan de noordkant heel duidelijk zien. Hier werd in 1870 de Van Kleffensweg naar Lichtaard aangelegd. Naast de weg ligt er in het afgegraven deel de ijsbaan. Het aantal inwoners is circa 220.

Bornwird (Frysk: Boarnwert) is een uitgestrekt terpdorp. Het ligt ten westen van Dokkum, aan de N356, en heeft ongeveer 120 inwoners. De terp van Bornwird was groter dan die van Foudgum en Brantgum maar is voor een deel afgegraven. Ten noorden van het dorp lag vroeger een meertje, Boarnwerter Mar genaamd, dat in 1853 is drooggelegd. De basisschool Bernewird staat in Bornwird en heeft ± 50 leerlingen.

Foudgum is een klein terpdorp en is te vinden langs de weg tussen Dokkum en Holwerd. Het dorp heeft ongeveer 70 inwoners en kent een agrarisch karakter. Foudgum is nog één van de weinige terpdorpen waar de oorspronkelijke vorm en bebouwing nog niet is aangetast. In Foudgum woonde van 1859 tot 1862 de beroemde dominee/dichter François Haverschmidt, alias Piet Paaltjens.

De gemeenschap van de 3 dorpen kenmerkt zich door haar onderlinge betrokkenheid in de ruimste zin van het woord.

HOOFDSTUK 2. WAT KENMERKT VOLGENS DE INWONERS ONZE DORPEN

- De inwoners voelen zich **betrokken**. Maar liefst 56% van de uitgedeelde enquêtes is ingevuld weer ingeleverd! Hierdoor is er een goed beeld ontstaan van wat we als inwoners van de dorpen belangrijk vinden.
- De inwoners vinden dat ze in een **leuk en aantrekkelijk** dorp wonen.
- De **saamhorigheid** in het dorp is goed. Zaken zoals de basisschool en de activiteiten in het dorpshuis zijn hierin zeer belangrijk.
- De bereidheid om elkaar te **helpen** is groot.
- De inwoners willen zich graag **inzetten** voor de dorpen.
- Mensen voelen zich over het algemeen **veilig**.
- Gevoel van **vrijheid en ruimte**; wil je meedoen dan heel graag, wil je dat niet dan is dat geen probleem! Ook nieuwkomers zijn welkom in de dorpen.
- **Ruimte, rust, unieke, groene en populaire woonplaats.**
- Locatie **dichtbij Dokkum** ('alles dichtbij').
- **Sport** veelal in de regio: Hantum, Rinsumageest, Holwerd en Dokkum.
- Er is weinig sprake van **toerisme** in de dorpen.

HOOFDSTUK 3. DUURZAAMHEID

Het doel op het gebied van duurzaamheid is: Raard, Boarnwert en Foudgum zijn in 2030 een voorbeeld op het gebied van het omgaan met duurzaamheid in een dorp. Blijven aansluiten bij nieuwe ideeën en ontwikkelingen blijft de komende 15 jaar van belang om hier steeds een stapje verder in te gaan.

Wat doen we: Er zijn inmiddels een aantal initiatieven die onze dorpen hebben gevonden. Het meest concrete voorbeeld is 'Elkenien Grien'. De stichting Elkenien Grien heeft als doel: Noardeast Fryslân CO2-neutraal in 2030. Zij startten in augustus 2018 met hun 1e pilot in Raard. De start bestond uit een huis-aan-huis brief met daarin de uitnodiging om met een 'energieambassadeur' in gesprek te gaan. Deze energieambassadeur adviseert hoe een woning energiezuiniger ingericht kan worden en kan daarvoor eventueel het één en ander in gang zetten/regelen.

Daarnaast worden er in de dorpen allerlei acties op touw gezet om de weidevogels zo goed mogelijk te helpen: door middel van een pilot met bermen die ingezaaid zijn met bloemenranden wordt er een goede omgeving gekweekt voor insecten. Die insecten zijn onder andere voor de weidevogels belangrijk om te kunnen overleven en op te groeien. Begrippen als 'biodiversiteit' en 'plasdras' om een aantrekkelijke omgeving voor allerlei leven te creëren, wint steeds meer terrein in de dorpen. Op de school wordt ook veel aandacht gegeven aan milieu- en natuureducatie, iets wat een positieve uitwerking kan hebben, zowel nu als in de toekomst!

Al met al is dit een goed en concreet begin. Dorpsbelang blijft open staan voor allerlei initiatieven en doet ook zijn uiterste best om al deze acties zo goed mogelijk te (onder)steunen.

HOOFDSTUK 4. THEMA ACTIVITEITEN & VRIJWILLIGERS

Het doel op het gebied van activiteiten & vrijwilligers is het verbinden en afstemmen van alle activiteiten en initiatieven ('samen doen'). Ofwel het combineren van functies en belangen slim met elkaar combineren om er zo voor te zorgen dat we in 2030 als dorpen ook nog bekend staan om onze bruisende, gezellige en aantrekkelijke activiteiten (voor en door iedereen).

Wat doen we: Er zijn in de dorpen allerlei soorten commissies, organisaties, activiteiten en initiatieven. Omdat we zulke mooie kleine dorpen hebben, is goed inzichtelijk wat er allemaal gebeurt. Bijna alle commissies en instellingen (en daardoor activiteiten) hebben op dit moment moeite om de vrijwilligersfuncties goed bezet te krijgen en te houden. Daardoor is het 'roeien met de riemen die we hebben'. Waardoor er energie verloren gaat en goede ideeën niet naar boven komen en of niet worden uitgevoerd (want we hebben het al zo druk en 'ja leuk, maar wie gaat dat dan doen...?').

Steeds meer mensen zijn minder bereid om in een commissie plaats te nemen en hun vrije tijd te steken 'in het dorp'. Daardoor komen vrijwilligersfuncties op een klein gedeelte van de inwoners hun schouders terecht. Er lijkt nu een situatie te ontstaan waarin er wel behoefte is aan bepaalde activiteiten en gezamenlijke uitjes, maar dat zeer weinig mensen zich hiervoor op een vaste basis in willen zetten.

We staan allemaal (inwoners en dorpsbelang) voor het behoud van het dorps huis (als kernpunt in het dorp), de verschillende verenigingen etc.

Nu staan we voor de uitdaging om het zo te regelen dat dit allemaal behouden kan blijven en hier op een slimme manier mee omgegaan wordt. Hierin staan verbinding & afstemming, alle leeftijden, inzetten van kwaliteiten en talenten, inspraak en meedenken centraal.

Het idee is om na de presentatie van de Dorpsvisie een voorstel te doen om hier een bijeenkomst over te organiseren. Een bijeenkomst waarin gebrainstormd wordt over een eventuele nieuwe en duurzame opzet van bovengenoemde. Om er zo voor te zorgen dat we in 2030 als dorpen ook nog bekend staan om onze bruisende, gezellige en aantrekkelijke activiteiten (voor en door iedereen).

HOOFDSTUK 5. MIENSKIP

Doel: Als Mienskip van Raard, Boarnwert en Foudgum hebben we behoefte aan zorg voor elkaar, gemoedelijkheid, een bloeiend dorp, voldoende woonruimte waar ook plek is voor 'de jeugd' en daar waar mogelijk uitvoering van de opgestelde woonvisie.

Wat doen we: Dorpsbelang heeft constant aandacht voor allerlei signalen. Door proactief te zijn op het gebied van datgene wat bijvoorbeeld in hoofdstuk 4 wordt beschreven, hopen we een groot deel van de doelen te behalen (gemoedelijkheid, een bloeiend dorp).

Op het gebied van **zorg voor elkaar** is het van belang dat er verbinding is en blijft. Die verbinding zit hem onder andere ook in het 'bloeiende dorp': daar waar leuke dingen georganiseerd worden, ontmoeten mensen elkaar en is men van elkaar op de hoogte. Door de kleinschaligheid van de dorpen is het redelijk inzichtelijk wie eventueel hulp en zorg nodig heeft (ook al kan er natuurlijk van alles aan de hand zijn wat onzichtbaar is..). Hierbij is de verbinding met de kerk, maar ook eventuele andere instanties belangrijk. Dorpsbelang heeft hierin de rol om wanneer er signalen zijn dat het met iemand niet goed gaat, bijvoorbeeld contact op te nemen met de gemeente Noardeast Fryslân. Of om zelf zaken uit te zetten die iemand kunnen helpen. Al met al hebben we hier allemaal een rol in, of je nu in een commissie zit, bij de kerk verbonden bent, of gewoon buurman of buurvrouw van iemand bent.

Op het gebied van de **woonvisie/woonruimte**: in 2014 is de beleidsnotitie 'Wenje yn Raard' opgesteld. In deze woonvisie wordt beschreven waar eventueel mogelijkheden voor nieuwe bouwkavels zijn. De notitie vormt het ruimtelijk kader voor toekomstige aanvragen voor uitbreidingsplannen voor woningbouw in Raard.

De huidige stand van zaken van deze visie hangt af van bepaalde keuzes die de provincie en gemeente maken over de zogenaamde woningcontingenten. Deze keuze wordt gemaakt omdat onze gemeente staat aangemerkt als 'Krimpgebied'.

In principe staat Dorpsbelang positief ten opzichte van nieuwbouw, dat staat ook zwart op wit in de Woonvisie, maar laat dit tegelijkertijd ook over aan de partijen die dit uiteindelijk moeten en kunnen uitvoeren. Dorpsbelang heeft hier verder geen actieve rol in, behalve de positieve houding ten opzicht van eventuele plannen. Dit omdat het in het belang van het dorp is dat er voldoende woonruimte is en blijft. Ook omdat onze dorpen, in tegenstelling tot veel andere dorpen in de regio, juist geen krimp kennen.

HOOFDSTUK 6. OMGEVING

Doel: Op het gebied van recreatie en toerisme zijn we als kleine dorpen niet veel meer als een dorp waar je doorheen rijdt en waar een incidenteel persoon soms iets meer geïnteresseerd in is. De dorpen hebben weinig monumentale gebouwen, op de mooie kerken na. In Foudgum is de historie van Piet Paaltjens iets wat wel gerichte belangstellenden en (media) aandacht aantrekt.

Er is geen sprake van een gemiste kans of de drang om hier grote veranderingen in aan te brengen. Wat wel gewenst is, is dat we de huidige zaken die er zijn meer onder de aandacht mogen en kunnen brengen. Ook datgene wat we nu hebben heeft aandacht nodig, om beter of mooier te worden en natuurlijk om het bestaande te behouden.

Wat is er allemaal en wat doen we hiermee?

- Historische paden / wandelpaden (inzichtelijk maken op kaart en dit actief delen)
- Kanoroute (ervoor zorgen dat de kanoroute bevaarbaar is en blijft: we hebben nu veel last van plantengroei)
- Inrichting huidige haventje/bruggen voor doorvaart vanaf de Ee naar Holwerd (ervoor zorgen dat de route bevaarbaar is en blijft: we hebben nu veel last van plantengroei. Daarnaast zijn er ideeën over het herinrichten van het haventje en het ophogen van de bruggen om de route bevaarbaar te maken voor grotere boten (eventueel aansluiten bij kansen mbt Holwerd aan Zee. Dit is iets wat dorpsbelang in de gaten houdt).
- Vissteiger (er is een idee geopperd om stoelen/bankje op de steigers te plaatsen)
- Theetuin en camping (sinds 2017 in bedrijf en een mooi visitekaartje voor de dorpen, ook in combinatie met de wandelroute)
- Zwemplek/trap bij de Ee (op mooie zomerdagen wordt er regelmatig gezwommen bij de Ee. Er ontbreekt echter een zwemtrap waardoor gemakkelijker uit het water kan worden geklommen. Dorpsbelang legt dit neer bij de gemeente, evt. Waterschap?)
- Aanlegplek boten aan de Ee (op Bannerhus is een aanlegplek voor boten. Eventueel is dat een punt waar een wandelroute door onze dorpen onder de aandacht kan worden gebracht).
- Kerken Bornwird, Foudgum, Raard (we hebben 4 bijzondere kerken, dit kan veel meer onder de aandacht worden gebracht)
- Piet Paaltjens / kerk Foudgum (is een trekpleister op zich, dit feit kan ook goed worden gebruikt om de dorpen op de kaart te krijgen: Kerkje Foudgum is geweldig en trekt bezoekers, waarom vanuit daar de mensen ook niet naar de andere kerken verwijzen?)
- Mooie (uitzicht)plekjes: rust, ruimte, natuur; vogels/weide/dieren/....
- Speeltuinen

Voor alles geldt: alles wat we hebben onder de aandacht brengen van zowel eigen inwoners als bij toeristen en andere belangstellenden. Dit bijvoorbeeld door Facebook en Instagram in te zetten, maar ook door aan te sluiten op bestaande toeristische platforms. Dit trekt belangstellenden maar zorgt er ook voor dat eigen inwoners trots zijn op de eigen dorpen.

HOOFDSTUK 7. THEMA SNEL INTERNET

(snel) Internet is voor iedereen in de dorpen heel belangrijk. Voor veel inwoners is betrouwbaar en snel internet de laatste jaren een belangrijke levensbehoefte geworden. Met als reden om ook thuis goed te kunnen werken en studeren.

Het streven en doel is om alle inwoners van Raard, Boarnwert en Foudgum van 'snel' internet te voorzien. Snel betekent in dit geval: een minimale snelheid dat er zonder problemen bijvoorbeeld tegelijkertijd Netflix, een aantal mobiele telefoons en een computer kan worden gebruikt.

Wat doen we: Op het moment van het onderzoek in het dorp was nog niet bekend dat de Provincie hierin de voortrekkersrol oppakt: inmiddels is het duidelijk dat Glasvezel in alle buitengebieden wordt aangelegd. Een lijstje met de betreffende adressen waar de aansluiting wordt aangelegd in onze dorpen vind je in de bijlage. Daarmee is dit vraagstuk zoals het nu staat klaar. Dorpsbelang houdt de aanpak in de gaten en gaat er eventueel achter aan wanneer er vragen zijn of sprake van vertraging is.

SAMENVATTEND: PLAN VAN AANPAK

Wat vinden de inwoners van Raard, Boarnwert en Foudgum belangrijk in en voor het dorp en hoe willen we dat vasthouden en bereiken?

Onderwerp	Doel	Wie gaat wat doen
Duurzaamheid	Raard, Boarnwert en Foudgum zijn in 2030 een voorbeeld op het gebied van het omgaan met duurzaamheid in een dorp.	Elkenien Grien en aandacht voor biodiversiteit is in gang gezet. Dorpsbelang: Blijven aansluiten bij nieuwe ideeën en ontwikkelingen blijft de komende 15 jaar van belang om hier steeds een stapje verder in te gaan.
Activiteiten/vrijwilligers	In 2030 staan we als dorpen nog bekend om onze bruisende, gezellige en aantrekkelijke activiteiten (voor en door iedereen).	Op initiatief van Dorpsbelang: Een bijeenkomst waarin gebrainstormd wordt over een eventuele nieuwe en duurzame opzet van alle activiteiten en vrijwilligerstaken (combineren van functies en belangen slim met elkaar combineren).
Mienskip	Als Mienskip van Raard, Boarnwert en Foudgum hebben we behoefte aan zorg voor elkaar, gemoedelijkheid, een bloeiend dorp, voldoende woonruimte waar ook plek is voor 'de jeugd' en daar waar mogelijk uitvoering van de opgestelde woonvisie.	Verbinding en acties rondom het punt van 'Vrijwilligers en activiteiten' staan hierin centraal. Qua zorg voor elkaar hebben we hier als inwoners en commissies/instellingen allemaal een rol in. Daarnaast is Dorpsbelang in principe positief ten opzichte van nieuwbouw.
Omgeving	De huidige zaken die er zijn meer onder de aandacht brengen. Ook datgene wat we nu al hebben heeft aandacht nodig, om beter of mooier te worden en natuurlijk om het bestaande te behouden.	Alles wat we hebben en doen actief onder de aandacht brengen van zowel eigen inwoners als bij eventuele toeristen.
Snel internet	Ervoor zorgen dat alle inwoners van Raard, Boarnwert en Foudgum voldoende 'snel' internet hebben.	Dorpsbelang houdt de aanpak van de Provincie in de gaten en gaat er eventueel achter aan wanneer er vragen zijn of sprake van vertraging is.

VERWIJZINGEN NAAR BIJBEHORENDE DOCUMENTEN

[Hoe is de visie ontstaan](#)

[Woordwolken](#)

[Uitkomsten resultaten keukentafelgesprekken](#)

<https://www.glasvezelvankabelnoord.nl> (Geplande aansluitingen Glasvezel)

[Cijfers Raard](#)

[Cijfers Bornwird](#)

[Cijfers Foudgum](#)

[Cijfer Bernewird](#)